

Birliđimizin g¼c¼yle geleceđe y¼r¼yoruz...

Meslek Liselilerin Sesi

Haziran 2020
Özel Sayı 1

**Salgında sermayenin
mesleki eğitim parolası:**

EğİTİME PAYDOS

ÜRETİME DEVAM!

SALGINDA SERMAYENİN MESLEKİ EĞİTİM PAROLASI:

Eğitime paydos, üretime devam!

Eğitim sisteminin üvey evladı sayılıp öğrencilerin alacağı temel eğitimin önemsenmediği, niteliksiz eğitimin en üst düzeyde olduğu okul tipi hangisidir? Staj adı altında sömürünün başladığı, ücretsiz ya da bedavadan biraz yüksek ücrete çalıştırılan, çalışma hayatının ilk halkalarından biri ve patronlar için karlı bir memba olarak görülen sürecin başladığı yer neresidir?

İki sorunun yanıtı da bizi aynı yere götürüyor, meslek liselerine.

Salgın döneminde de meslek lisesi öğrencilerine aynı sömürü anlayışı ile yaklaşıldı. Meslek liseleri salgın döneminin acil ihtiyaçları için birer üretim noktasına döndürüldü. İstanbul, Kocaeli, Sakarya, Tekirdağ gibi sanayinin yoğun olduğu bölgeler başta olmak üzere birçok ildeki meslek liselerinde maske, kolonya, hijyen ürünleri üretimi salgının ilk günlerinden itibaren uzun saatler ve yoğun çalışma şeklinde devam ettirildi. Acil ihtiyaçlar için insani sorumluluk psikolojisi ile çalıştırılan meslek liseliler için önlemler, işçi sağlığı her yönü ile göz ardı edildi.

Salgın döneminin ilk önlemlerinden biri eğitime ara verilmesiydi. Okullar kapandı ama stajlar devam ettirildi veya salgın döneminin acil ihtiyaçlarının üretilme alanlarına çevrilen meslek liselerinde

öğrenciler ve öğretmenler çalıştırıldı. Önlemlerden bir diğeri olan 20 yaş altına sokağa çıkma yasağı dönemi başladığında da meslek liselerinde üretim yapan öğrenciler için hemen çalışma izinleri çıkarıldı.

Birçok okulun atölyelerinin şirketlerle iç içe olduğunu ve okulun döner sermayesinin ve okul müdürlerinin cebinin bu işbirliği çerçevesinde okullarda yapılan üretimlerle dolduğu biliniyor. Bu dönemde de meslek liseleri salgını kazanç kapısı olarak görerek davranıyor. Kocaeli Milli Eğitim Müdürlüğü'nün dört bir yana astığı afişler tüm meslek lise yönetimlerinin ve Milli Eğitim'in anlayışlarını ortaya koyuyor.

"Meslek liseler üretiliyor, öğrenciler kazanıyor" diyerek öğrencilere verdikleri harçlıkları öne çıkartıp sömürüyü gölgede bırakmaya çalışıyorlar. Salgın döneminde tüm çıplaklığı ile ortaya çıkan eğitim sisteminin sınıfta kalması ve sömürü çarklarının her koşulda kar için dönmesi maskelenmeyecek durumda.

Geleceksizliğe, işsizliğe ve sömürüye karşı meslek liseliler bugünden birliği ile örgütlü olmaya başlamalı, sömürü çarklarını kırmanın gücüne kavuşmalıdır.

Sermaye mesleki eğitim modelinden çok memnun!

Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Hasan Büyükdede, Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Mahmut Özer, İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, İSO Meclis Başkanı Zeynep Bodur Okyay, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Güllü, İDDMİB Başkanı Öztiryaki Ramazan ayında online ortamda bir sahur programında buluştu. Buluşma teklifi ise İSO Meclis Başkan Yardımcısı Serdar Urfalılar'dan geldi. Gündemleri ise önden belirlenmişti; mesleki eğitim.Okul-özel sektör iş birliğinden memnuniyetlerini dile getiren kodamanlar, pandemi sürecinde bunun meyvesini bol bol aldıklarını vurguladılar. İSO Başkanı Erdal Bahçivan "hamisi oldukları" okullarda binlerce maske ve siperlik ürettiklerini açıkladı.

Mesleki eğitimde özel sektörün, müfredatından öğretmen atamalarına kadar söz sahibi olmasıyla övünülen programda; 4 gün işyeri, 1 gün okul sisteminin başarıyla ilerlediği konuşulurken, öğrencinin sağlık sigortasının devlet tarafından karşılandığını, patronun ise asgari ücretin üçte biri düzeyinde maaş ödediği belirtildi. Buluşmada meslek liselerine teşvikin artması gerektiği ortak kanı olurken, Almanya'da asıl meslek dalında istihdama katılan meslek lisesi mezunun yüzde 30-40 oranında daha fazla ücret aldığı ve bu "ödüllendirme sistemi"nin Türkiye'de de hayata geçirilmesi gerektiğinin altı çizildi.

İştahla meslek liselilerin sermayeye kattığı artı

değerin konuşulduğu masada, ağza alınmayan tek şey meslek liselilerin talepleri idi. Örgün öğretime ara verildiği, herkese "evde kal" çağrıları yapıldığı pandemi sürecinde sermayenin kârlı görmediği için üretimini yapmadığı sağlık ekipmanlarını karşılıksız bir şekilde ve ciddi sağlık riski ile karşı karşıya kalarak ürettirilmesi bu açıdan tartışılmadı. Zaten niteliksiz olan mesleki eğitimin pandemiyle birlikte hepten kaosa dönüşmesi, üniversiteye giriş sınavlarındaki belirsizlik ve pandemi nedeniyle stajına devam edemeyen öğrencilerin bu açığı nasıl kapatacağı da masanın gündeminde yoktu. Online eğitime geçtiğimiz bu günlerde, meslek liselilerin bilgisayar ve internet ihtiyacını karşılayıp karşılayamadığı da hiç konuşulmadı.

Sermaye için meslek liseliler üretim alanlarına sürülecek kölelerden öte bir anlam taşımıyorlar. Meslek liselilerin bırakalım nitelikli akademik eğitim, sosyal-kültürel ihtiyaçlar, üniversite eğitimi gibi taleplerini; liselilerin seçecekleri alanı dahi sermaye kendi ihtiyaçlarını baz alarak belirliyor. Bu kodamanlar için meslek liseliler; bugünün bedava, yarının ucuz işçileri.

Bu kadere razı gelmemekse örgütlenmekle mümkün. Bin bir yöntemle bizleri yarının uysal köleleri haline getirmek isteyenlere karşı özgürlüğümüze ve geleceğimize sahip çıkmak için Meslek Liseliler Birliği'nde örgütlenme zamanı!

Meslek Liseliler Birliği

Birşey yapmalı...

Annem hastanede çalışıyor. Astım rahatsızlığı olduğu halde bir iki hafta izinli olmak dışında hep çalıştı. Ben ve iki kardeşim 18 yaş altı olduğumuz için sokağa çıkamadık. Ama annem her gün hastaneye gitti. Bunun neresi karantina oldu şimdi? Annemin uzakta bir yerde, karantinada kalma şansı yok. Her gün otobüse bindi, işe gitti. Ne test yapıldı ne de önlem alındı.

Ben meslek lisesinde okuyorum. Alan dersleri-

mizi hiç işlemedik. Öğretmenimiz bir program gönderecekti. Bilgisayarım olmadığı için programın ne olduğunu ne işe yaradığını bilmiyorum. Seneye ne yapacağım onu da bilmiyorum. Bildiğim şey parası olanın hayatını evinde rahatlıkla geçinebildiği, parası olmayanların işe gidip gelmek zorunda olduğu. Parası olanın eğitim aldığı, olmayanın alamadığı. Eğer bir şeyler yapmazsak böyle devam edecek.

Sarıgazi'den bir meslek liseli

Çerkezköy'de meslek liseli sömürüsü

Fabrikalarda gerekli işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri alınmadan işçileri salgın tehdidine karşı korunmasız bırakan sermaye ve AKP iktidarı salgını fırsata çevirmeye başladı. Nitelikli ucuz işgücü deposu olarak gördükleri meslek liselileri daha fazla sömürmeye yönelik uygulamalar pek çok kentte uygulanıyor.

Fırsatçılara izin verilmediğini, üretimin emin ellerde yapıldığını ileri süren sermaye ve AKP iktidarı meslek liseli öğrencilerinin sağlığını hiçe sayarak, maske vb. sağlık malzemelerini çok ucuza mal ediyor.

“Silivri'den OSB'ye kadar ihtiyaçları okulumuz karşılıyor”

Pek çok kentten bu yönde haberler yansırken,

Tekirdağ'ın Çerkezköy ilçesinde de Türk Tekstil Vakfı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde “günde 2 bin 500 N95 maske üretimi yapılacağı” açıklandı. İlçe Milli Eğitim Müdürü Hüseyin Gümüş, MEB'in kararı doğrultusunda bu uygulamaların devrede olduğunu ifade etti. Ayrıca, Halit Narin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Kimya Teknolojileri bölümünde de dezenfektan üretildiğini sözlerine ekledi. Bu açıda “ciddi bir üretim” olduğunu şöyle dile getirdi:

“Ortam dezenfektanı üretilip piyasaya sunduktan sonra okullarımız da ihtiyaçlarını buradan karşılamaya başladı. Silivri Cezaevinden Tekirdağ Büyükşehir Belediyesine, 3. Zırhlı Tugay Komutanlığından Çerkezköy Organize Sanayi Bölge Müdürlüğüne kadar okulumuz tarafından ihtiyaçlar karşılanıyor.”

Meslek liselerinde “değişen bir şey yok”

Koronavirüs salgını nedeniyle eğitime ara verildi ve uzaktan hale getirildi. Öte yandan, 20 yaş ve altı için de sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Fakat İçişleri Bakanlığı, “18- 20 yaş” arasındakiler için getirilen yasak kapsamında ek genelge yayınladı. Genelgeye göre 18-20 yaş arası gençlerden kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar, özel sektörde düzenli çalıştığını sosyal güvenlik belgesiyle ortaya koyanlar ve mevsimlik tarım işçileri sokağa çıkma yasağından muaf tutulacak.

Millî Eğitim Bakanlığı ise meslek liselerinde maske, dezenfektan gibi koruyucu madde üretimine devam eden meslek lisesi öğrencileri için “işletmelerin yoğunluğu dikkate alınarak staja devam edilmesi” kararı aldı.

Böylece meslek liseliler “koronavirüs önlemleri” kapsamında hem okula gitmeye hem de çalışmaya devam ediyorlar. Bugün solunum cihazından dezenfektan malzemesine, maskeden önlüğe her şey meslek liselerinde üretilebiliyor. Bunların bir kısmı okulların atölyelerinde yapılıyor. Atölyedeki üretim ve staj, kapitalistler için kar kaynağı iken meslek liseliler için sömürü cehennemi anlamına geliyor.

Sömürü sadece meslek liselerinin atölyelerinde yaşanmıyor. Örneğin sağlık meslek liselerinde öğrenim gören öğrencilerin çalışma koşulları kölelik koşullarını aratmamaktadır. Verilen sağlık eğitiminin niteliksizliği bir yana, sektöre dönüşen bu alanda öğrencilere en kısa sürede işi “öğretip”, sahaya sürüyorlar.

Kapitalistlerin kar hırsı onlarca meslek liselinin

iş kazalarında ve cinayetlerinde canına ve sağlığına mal oluyor. Koronavirüs salgını yayılırken, meslek liselerin can güvenliği ve sağlığı bir kez daha yok yok sayılıyor. Zira, eğitime verilen araya, 20 yaş altındaki kişilere sokağa çıkma yasağı getirilmesine, “evde kal” çağrılarına rağmen meslek liselerinde emek sömürüsü aynı hızla devam ediyor. Meslek liseliler emeğinin karşılığını alamadığı gibi bir de ölüme terk ediliyor.

Öte yandan, meslek liselerinde gerçekleştirilen üretim toplum sağlığının ihtiyaçlarından çok, kapitalistlerin ceplerini doldurmayı amaçlamaktadır. Koronavirüs salgınının ilk günlerinde maske, dezenfektan ve tıbbi malzemeleri karşılamakta sıkıntılar yaşanmış, bu türden ürünler fahiş fiyatlara satılmıştı. Bu olgudan hareketle sermaye ve devlet kolları sıvayarak meslek liselerinde bu ürünlerin üretimini arttırmaya başladı. Zira, bedava iş gücü ile üretilen bu malzemeleri muazzam bir kar kaynağı olarak gördüler.

Oysa yapılması gereken şey tıbbi malzeme ve dezenfektan ürünlerini üreten tüm şirketlerin ve özel hastanelerin kamulaştırılması, sağlığın ve sağlık alanında kullanılan materyallerin herkes için ücretsiz hale getirilmesidir.

Meslek liselerinde yaşanan emek sömürüsüne karşı durmanın yolu ise; meslek liselilerin, öğretmenlerin, çalışanların ve velilerin yaşam haklarına sahip çıkması ve birlikte mücadele etmesinden geçmektedir. Koronavirüs salgını koşullarında en yakıcı ihtiyaç budur.

“Devletin gözünü para bürümüş!”

Bu dönemde bir kez daha görüyoruz ki devlet, eğitim sistemini acımasız bir şekilde yıkıma uğrattırıyor ve bizler buna şahit oluyoruz. Bu zihniyetin eğitimi bu kadar hor görmesine katlanamıyorum.

Pandemi döneminde üniversite sınavına hazırlanmak gerçekten çok zor. Ben sınava hazırlık yapan bir öğrenci olarak her gün düşünüyorum, acaba ben virüse yakalanacak mıyım veya annem ya da babama bulaşacak mı diye. Her gün bunun korkusu ile nasıl ders çalışabileceğimi düşünürsünüz ki? Masanın başına oturduğum zaman aklıma işteki annem geliyor, acaba bugün salgına yakalanacak mı diye. Bu düşünceden kaynaklı ders çalışamıyorum. Ve bunların hiçbirini düşünmeyen hükümete bir bakıyorum, sınavı ertelemişler. İyi güzel yapmışlar diyorum, sonra çıkıyorlar 1 ay sonra sınav 27 Haziran'a geri alındı diyorlar. Sebebi de sınavın ertelenmesi durumunda turizm sektörünün durabileceğiymiş. Ve bir kez daha görüyoruz ki hükümetin gözünü para bürümüş, hiç öğrenciye değer vermiyor. Size soruyorum, gelecek için önemli olan eğitim mi yoksa turizm mi? Tabi ki de eğitim, çünkü eğitimsiz bir toplum olmaz. Yani açıkçası tekrardan bu sistemin eğitime vermiş olduğu değeri görüyoruz.

Peki bu salgın dönemi biz öğrencileri nasıl etkiledi? Açıkçası psikoloji diye bir şey kalmadı, onun yanı sıra yetiştiremediğimiz onlarca konu kaldı. Artık geleceği turistler kurtarır diyorum. Ve bir de şuna değinmek istiyorum; ben meslek lisesi mezunu olarak okuduğum okulda sadece bölüm dersleri ve birkaç tane gereksiz ders görerek üretime sürüklenmek istendim. Aldığım lise eğitiminin niteliksiz-

liğinden ve görmemiş olduğum derslerden kaynaklı girdiğim üniversite sınavında sorular bana ben sorulara bakmaktan başka bir şey yapamıyordum. İnsan ister istemez o anda düşünmeye başlıyor. Ben bu konuların hiçbirini görmedim. Ne yapabilirim? Hiçbir şey yapamam çünkü benim suçum değil, bana görmediğim derslerden soru soran eğitim sisteminin suçu.

Soruyorum, biz bu sınavı nasıl kazanacağız? Belki de maddi durumu olmayan bir ailenin çocuğusun ve üniversite senin için hayal oluyor ve gidemiyorsun. Ya da bir dönemliğine dersane parası çıkarmak için okulu askıya alıp gece gündüz demeden çalışıyorsun. Kazanmış olduğun para yetmediğinden aileden biraz destek isteyip dershanenin 10 bin TL ücretini ödüyorsun. Ve başlıyorsun hazırlık yapmaya.

Birinci dönem bitmeden ortaya salgın çıkıyor ve dersaneler askıya alınıyor. Askıya alınmasına rağmen bizlerden halen ücretler talep ediyorlar, aksi taktirde imzalamış olduğumuz sözleşmenin ucunu gösteriyorlar. Ücret ödememizin sebebi ise bizlere bizim haberimiz olmadan vermiş oldukları niteliksiz, bilimden uzak olan online eğitimlermiş.

Kısacası biz öğrencilerin derdi çok. Zaten niteliksiz olan eğitim, pandemi nedeniyle hepten kaosa dönüştü. YÖK görmediğimiz konulardan sorular soruyor, dersaneler vermedikleri dersin ücretini istiyor, üzerine bir de salgının yarattığı stres... Bu sorunlardan kaynaklı biz öğrencilere de taleplerimizi bir araya gelerek haykırmak düşünüyor.

Gebze'den üniversiteye hazırlanan bir meslek lisesi mezunu

“Biz meslek liselilerin de gelecek planları var!”

Merhaba. Ben İMMİB Erkan Avcı Mesleki ve Teknik Lisesi öğrencisiyim. Biliyorsunuz ki öğrenciler olarak koronavirüsten dolayı okullarımıza bir süredir gidemiyoruz.

Bu durumdan kaynaklı uzaktan eğitim derslerini görmeye başladık. Ama bizlere hiçbir faydası olmuyor. Çünkü, uzaktan eğitimde müfredata bağlı dersler işlense de, halihazırda okullarda bize verilen müfredatla uyumadığı için derslerin faydası olmuyor. MEB sadece Anadolu liselerine anlatılan müfredatı işliyor online eğitimde. Yani kısacası meslek liseliler boş verilmiş durumda.

Üstelik online eğitimi alan Anadolu liselerinden arkadaşlarımız da okulda hiç görmedikleri konuların online eğitimde anlatıldığını söylüyorlar. Bizlere

ise zaten “üniversite sınavlarına girse ne olur ki” gözüyle bakılıyor. Online eğitimde dahi bizi düşünenlerin böylesi bir kriz anında sömürülmek için aklına ilk gelenler de biz meslek liseliler oluyoruz. Örneğin maske ve dezenfektan üretimi için bazı meslek liselerinde arkadaşlarımız tezgâh başında üretim yapıyor!

Biz meslek liselilerin de hayalleri ve gelecek planları var. Bunun için meslek liseliler olarak istiyoruz ki, ya en başından müfredat neyse bize de o eğitim verilsin. Ya da online eğitimin lise kısmı kendi içinde ayrışsın. Bize uygun başka bir anlatım yapılsın.

İstanbul’dan bir MLB’li

“Tefecilerin elinde yetişen işçiler olmuşuz”

Yine staj için yollardayım. Staj yeri bulmam için verilen son tarih 1 Mayıs. Staj defteri 100 lira. Diyebilirsiniz ki, küçük bir defter nasıl 100 lira oluyor? Okullar okul mu, tefeci mi?

Neyse, staj yapılabilecek yerleri aramaya başladım.

Fabrikalarda mülakatlara giriyorum. Stajyer mi alıyorlar, üst düzey yönetici mi alıyorlar belli değil. Diyorum ki, “efendi ben mühendis filan değilim, ‘basit’ bir stajyerim”. Baktım olmuyor, umudumu kestim.

Yine düştüm sanayinin içinde dolaşmaya. Şimdi başka bir fabrikanın kapısında. Başvuru formu istedim. Şöyle bir cümle ile karşılaştım: “Fabrikada çalışan akraban var mı?” “Hayır yok” diye cevap verince, formu elimden çekip aldı. “Boşuna uğraşma, eleme listesinin ilk başına geçersin.”

Şimdi ne yapalım biz? Fabrikada akrabamızı yoksa inşaata gidip duvar mı kıralım?

Gelelim okuldaki öğretmenlerimize. Öğretmenlerimiz kendilerinden staj için yardım talep ettiğimizde rüşvet karşılığında staj yeri bulabileceğini söylüyor. Asıl tefeci öğretmeni-mizmiş! Malzeme için ona buna para ister, sonra kullandırmaz. Olan cebimize oluyor.

O sanayi senin, bu sanayi benim gezdim durdum. Sonuç hüsrana!

Maddi durumu olmayan öğrenciler, okulu bırakmak zorunda kalıyor. Meslek liseleri, okul olmaktan çıkmış. Yöneticilerin gözünde meslek liseleri bir hiç haline gelmiş. Tefecilerin elinde yetişen işçiler olmuşuz.

Bursa’dan bir meslek liseli

15-16 Haziran DireniŖi 50. Yılında!

**BÜYÜK İŖÇİ BAŖKALDIRISI
YOL GÖSTERİYOR!**